

EEN GOUDEN TOERISTENJUBILEUM 1930-1980

Jozef Vandiest uit de Twee Netenstraat 18 te Antwerpen is een sympatiek en joviaal man en nog vol vitaliteit ondanks zijn 84 jaar. Alleen zijn rechteroor heeft het voor 90 procent laten afweten. Daarom zei hij seffens : " Zet je maar aan mijn linkerzijde, dan zullen we mekaar beter verstaan ". Gedurende gans het gesprek hield hij zijn rechterhand aan zijn rechteroor. Al 50 jaar is hij als toerist Heist trouw gebleven. Al een halve eeuw heeft hij belangstelling voor al wat te Heist reilt en zeilt.

- " Heist is mijn tweede vader- of moederstad, zoals je 't wil zeggen " lacht Jozef en tijdens zijn verhaal zal hij nog dikwijls lachen ! Eigenlijk was het de bedoeling dat zijn vrouw, Maria, een heleboel zou vertellen over Heist. Maar ze moest onverwachts belet geven wegens vriendenbezoek op het appartement. En vrienden hebben ze, met hele trossen, zowel te Heist als te Antwerpen. Vandaar dat Jozef haast had, maar toch was het twee uur later dat hij afscheid nam.

Inleidend wilde Jozef Vandiest kwijt dat hij, buiten zijn job om de brode, altijd erg actief is geweest in het verenigingsleven te Antwerpen. Hij is o.a. de pionier van de basketbalsport, niet alleen te Antwerpen, maar ook op nationaal vlak.

- " De basketbalsport is in Kanada uitgevonden in 1895 ". vertelt hij. - " Te Antwerpen begon het met stammeneeploegen en het was pas na de tweede wereldoorlog dat de amerikanen voor een definitieve doorbraak van de basketbalsport in België zorgden. Ik was medestichter van de nationale federatie, maar wilde niet in het bestuur zetelen. Ik werd wel voorzitter van het propagandacomité. Nu zijn er ongeveer 15.000 basketbalspelers in ons land. Spijtig genoeg is ook in deze sporttak alles gecommmercialiseerd. Geld, geld en nog eens geld, wat geleid heeft tot een degeneratie van deze mooie sport ".

- " Hier, zie, voilà, dit is mijn aansluitingskaart nr.1 bij de basketbalfederatie. Ik ben het oudste lid en daar ben ik fier op " !

- " We hebben met onze ploeg, de Pinguins, eens gespeeld tegen de Danny's van Heist op het klein marktje, het Kanadezenplein dat nu De Bolle noemt. Na de fusie zijn hier veel straten van naam veranderd ".

- " Van fusie gesproken. Mijn vroegere haarkapper te Heist, Jan, een duivenmelker uit de Pannostraat, zei altijd : Wij zijn niet gefusioneerd maar geannexeerd bij Knokke ! Ik heb hem zelfs nog eens op T.V. gezien tijdens de uitzending " Eén tegen allen ". Heist won toen van mijnheer Degeest ".

-o-o-o-o-

Jozef Vandiest heeft 13 eretekens gepourd uit de wereldoorlog I4/I8, gaande van

de gewone herinneringsmedaille tot ridder in de orde van Leopold I. Over " ZIJN " wereldoorlog kan hij een lijvig boek schrijven. Eén anekdote is hem bijzonder goed bijgebleven. Jozef schaterlacht nog als hij ze vertelt.

- " Wat er gebeurd is tijdens de nacht van 10 op 11 november 1918 zal ik nooit vergeten, al word ik honderd jaar of ouder.

De generale staf van het 19e linierregiment was ondergebracht in een kasteel te Beernem. 't Was 6 u. 's morgens en het vroom dat het kraakte toen ik wachtdienst had. Ik was klaroenblazer.

We hadden wel al sedert enkele dagen geruchten opgevangen als zouden de Duitsers de oorlog " beu " zijn, maar dat de vrede zo nakend was wisten we niet.

Die ochtend dus ging opeens een vensterraam open en werd mij toegeroepen " Sonnez la Paix ! " Dat was alleszins goed nieuws, maar... die " Sonnerie " bestond niet! Omdat ik altijd goed mijn plan kon trekken, nam ik toch onmiddellijk mijn klaroen, ontdeedte rap het mondstuk en de pistons en improviseerde een nieuwe " Sonnerie ". Dat ging zo : tatarata - tatarata - tataratam... parapara, parapara, paraparam..., maar er kwam niet seffens reactie onder de soldaten omdat ze het trompetsignaal niet kenden. Toen me tenslotte toch gevraagd werd wat er gaande was, zei ik ietwat nerveus en een beetje onbeleefd tegen mijn officieren : kust men voeten de oorlog is gedaan. Er heerste vanzelfsprekend algemene vreugde en om het dan wat makkelijker te maken voor ze, begon ik een melodie te blazen uit de gekende mars " Entre Sambre et Meuse. "

- " Het voornaamste was dat een einde gekomen was aan vier jaar bezetting. "

-o-o-o-o-

De eerste wereldoorlog is onrechtstreeks de aanleiding geweest dat de familie Vandiest naar Heist is " overgewaaid " en er zich is blijven nestelen gedurende hun jaarlijkse vacantiédagen.

Jozef spoelt nog eens zijn keelen vertelt verder.

- " Het was mijn vriend Michiels, ook een oudstrijder, die mij in 1930 eens uitnodigde naar Heist op zijn appartement bij behanger Louis Roose in de Kerkstraat. Kom eens over, zei hij, het is hier goed. Ge kunt bij Roose een slaapkamer huren en je eigen eens goed amuseren! In die tijd hadden we nog geen drie weken of een maand betaald verlof. We zijn voor één week-end gekomen. Ik leerde toen de huisbaas Roose en zijn vrouw Marie kennen. Ze hadden twee dochters Germaine en Erna. Hun zoontje van 6 jaar - ook een Louis - was een klein dik ventje!

Dat was ons eerste logement te Heist, maar het is ons dermate goed bevallen dat we elk jaar naar Heist zijn teruggekeerd. Nu al 50 jaar lang. "

- " Het volgend jaar hebben we een appartement gehuurd bij Antoine Roose, een broer van Louis, in de H. Consciencestraat. Zoals reeds gezegd kregen we in de

dertiger jaren nog niet zoveel vacantedagen als nu. De zondagavond vertrokken de mannen met de trein naar huis, want ze moesten de maandagmorgen op hun werk zijn. De vrouwen en kinderen bleven achter en stonden ons na te kijken aan de treinoverweg ter hoogte van de Kursaalstraat of aan het hotel de la Marine. "

- " Ik was in 1939 bij Antoine Roose toen de mobilisatie begon en er paniek ontstond onder de toeristen. Ik vertrok met vrouw en kroost vier dagen vóór het einde van mijn vakantieperiode. De bagagewagen van de trein werd volgepropt met rijwielen.

Toen wij afscheid namen van Antoine zei hij : Helpt het onthouden, als ge terugkomt volgend jaar hebt ge nog vier dagen gratis verblijf te goed! Maar ons terugkeer naar Heist kwam pas vier jaar later ! "

- " In 1943 is mijn zoon eens tot Heist geraakt. Bij zijn thuiskomst heeft hij ons verteld over het " speergebied ", het bosje dat een militair domein was geworden en alle andere oorlogsnarigheden die Heist kende. "

- " In 1944 zijn we dan met de familie een dagje te Heist geweest, bij Marie - Joseetje Croyf. Die kenden we goed omdat we vóór de oorlog elk jaar aan de badkabinen van moeder Marie zaten. Daar kwamen soms 30 tot 40 antwerpenaars samen, niet enkel om te zonnebaden, maar ook om kaart te spelen en te zingen. We maakten altijd plezier ! "

- " Om op de oorlog terug te komen. Die dag in 1944 hebben we ons bijna een bult verschoten over wat er allemaal kapot gemaakt was door de bezetter. Al die mooie villa's en hotels die goteisterd waren en we zagen veel borden en gebouwen met het woord " Minen " en een doodshoofd erop geschilderd. 't Was erg. We vertrokken dan maar vlug naar... onze vliegende bommen te Antwerpen. "

- " Eens de oorlog godaan, zijn we vanaf 1945 terug " heistenaars " geworden. "

-o-o-o-o-

Met de jaren heeft Jozef Vandiest ontelbare heistenaars leren kennen en is hem geen straat of plekje onbekend. De levenswijze van de heistse bevolking ligt hem en zoals het blijkt uit zijn verhaal heeft hij op veel verschillende adressen zijn zomervacantie doorgebracht, tot hij als gepensioneerde in 1961 zijn intrek nam bij Henri Dajaeger in de Parkstraat. Boven de kunstgalerij " Horizon " heeft hij met vrouw Maria er al 19 vacantie jaren opzitten.

-o-o-o-o-

- " Ik heb Achiel Vantorre (Klodde) uit de Noordstraat leren kennen tijdens de oorlog I4/I8. Hij behoorde tot mijn regiment. Dat was de hoofdreden dat ik enige tijd mijn intrek nam in het huis van zijn dochter Rachel en haar man François (Verstappen) de brandweerman. Ik heb daar hun kinderen Micheline en Michelloke weten geboren worden. Ik voelde mij daar altijd welgekomen en ik kon af en toe

een babbeltje slaan met Achiel die daar niet veraf woonde en goed kon vertellen over zijn wedervaren als visser en als soldaat in de oorlog. "

- " Ik ken alle logeeraadressen niet meer uit mijn hoofd, maar ik wil er toch enkele vernoemen :

- De beenhouwerij " Boucherie du Centre " (Dewaels) langs de Knokkestraat. Zijn specialiteit was " saucissen ".

- Dan een eindje voorbij de beenhouwerij in de voorwinkel (Louise Dogimont), nu café "Albatros", maar de ingang tot ons appartement was in de Visserstraat.

- Bij Everaert (Kuborn) op het klein marktje beleefden we een aankomst met hinderissen. Terwijl de vrouwen de valiezen uitpakten ging ik met men vriend de frisse lucht opzoeken. We sloten de deur van de partikuliere ingang maar wisten niet dat ook de winkeldeur gesloten was ! Zodoende zaten de vrouwen opgesloten. Ze hebben om hulp geroepen tot een man kwam met een ladder. Met trillende benen, van de schrik, zijn ze langs de achterkant van het huis van platform tot platform naar beneden gekomen en vonden een uitweg via een café in de Kard.Mercierstraat. Daar werd de emotie doorgespoeld met een goed pint bier. "

- In de Vlamingstraat hebben we eens een appartement gehuurd met " Zicht op zee ". 't Was bij een likeurhandelaar. Toen we daar onze intrek namen wilden we eerst de zee zien. En inderdaad, we zagen de zee... door een heel klein spleetje tussen de huizen ! 't Was wel een ontgoocheling, maar toch niet zo erg om er over te zeuren."

- Bij Georges Mitchell, die rijwielen verhuurde, hadden we het goed. Georges was ook een oudstrijder die 7 jaar geïnterneerd was in Holland. Ik heb hem erg goed gekend. "

-o-o-o-o-

Jozef Vandiest heeft voor zijn levensonderhoud twee beroepen uitgeoefend. Hij was eerst gedurende 20 jaar diamantbewerker en verdiende een goed loon. Op 17 jarige leeftijd, in 1911, ontving hij 135 fr per week, wat voor die tijd veel was. Als hij zegt dat hij daarna 30 jaar bankbediende is geweest, schiet hij in een lach.

- Bankbediende is toch niets belachelijks ?

- " Vancigen niet " - " Maar als 2e korrespondent verdiende ik 400 fr per maand en moest vier vreemde talen kennen : spaans, ongels, frans en duits. Toen ik in 1927 huwde vroeg ik opslag. Toen zei de directeur : Ikzelf verdien maar 1.200 fr per maand, wat denk je wel !

In 1925 werd door het bankpersoneel een voetbalclub opgericht. Ik was sekretaris. Het waren allenaal schone jongens - ik ook - en we speelden op het terrein van het fort van Merksem. Wo hadden alle comfort, zelfs een " douche " - allee een "bassin" om ons te wassen na de wedstrijd. Julien Cools had dat eens moeten zien !

-o-o-o-o-

HEIST-DUINBERGEN

.... de Parel der Badsteden !
.... la Perle des Plages !

HEIST-AAN-ZEE

ZATERDAG 13 JULI

Om 20 uur. Wandelconcert door „Willen is Kunnen" uit Heist.

ZONDAG 14 JULI

Van 11 uur tot 13 uur. Concert door muziekmaatschappij uit Lede.
Van 17 uur tot 19 uur. Concert door muziekmaatschappij uit Marcke.

HEIST-AAN-ZEE

ZATERDAG 17 AUGUSTUS

Om 21 uur wandelconcert door Harmonie „Ste Cecilia".

ZONDAG 18 AUGUSTUS

Om 20 uur concert door de Koninklijke Wielefantfare uit Swevegem.

MAANDAG 19 AUGUSTUS

Om 16 uur optocht door de jeugd-groeperingen „Onze Meisjes" uit Antwerpen en de „Heistsche Klakkertjes".

Te 20 uur uitvoering van balletten door „Onze Meisjes" uit Antwerpen. Daarna nachtfest en volkbal met de medewerking van de twee plaatselijke muzieken „Willen is Kunnen" en „Ste Cecilia". — Confettitijd.

DONDERDAG 22 AUGUSTUS

Te 16 uur op het strand Kinderspeelen.

„Onze Meisjes" uit Antwerpen. — De balletkring „Onze Meisjes", uit Antwerpen, die jaren lang voor den oorlog alhier optrad, heeft zijn medewerking toegezegd voor het aanstaande seizoen. De Heistsche bevolking alsmede de vreemdelingen zullen gaarne „Onze Meisjes" opnieuw te Heist begroeten.

„Onze Klakkertjes" naar Duinbergen.

Zondag 7 Juli, ter gelegenheid van Duinbergen kermis, zullen aldaar onze „Heistsche Klakkertjes" optreden en op verscheidene plaatsen folkloristische dansen uitvoeren. De eerste uitvoeringen zullen plaats hebben rond 20 uur.

Feesten Seizoen 1946. — Volgende week zullen nadere inlichtingen kunnen gegeven worden in verband met de komende feestelijkheden.

DE BADEN 1946

De eerste dagen na de opening der baden kunnen we, vergeleken met 1939 als zeer goed nemen. Een juiste vergelijking met 1939 is nu wel niet precies mogelijk, daar de baden in 1939 slechts op 8 Juli geopend werden. Doch we kunnen toch vaststellen dat er thans gedurende de eerste 4 dagen 1858 baden werden geteld, tegenover 1867 gedurende de 4 eerste dagen in 1939. Dat is dus slechts een verschil van 9 baden, zoodat we nog geen reden tot klagen hebben.

De 1858 baden werden bereikt als volgt: op 29 Juni: 246; op 30 Juni: 575; op 1 Juli 296 en op 2 Juli: 741.

HEIST-AAN-ZEE 1946

ZONDAG 23 JUNI

Feestprogramma.

Kermis in de wijk: Molenhoek St Antoniusstraat, Maes- & Boereboomplein.

Te 11 uur: Solemnelle H. Sacramentsprocessie.

DONDERDAG 27 JUNI

Om 14 uur: Op het Kerkplein, bloemenhulde aan het H. Hart.

ZONDAG 30 JUNI

Kermis Wijk Oosthoek.

Te 15 uur: Inhuifiging van den kampioen der „Lustige Kaarters" bij E. Hertsoen, Café „Sportman" Pannestraat, 127.

MAANDAG 1 JULI

Te 17 uur: Volksspelen (mestklimmen, hoepelkoers, zaklopen) bij H. Hertsoen, Pannestraat.

ZONDAG 7 JULI

Kermis Wijk Duinbergen.

Te 20 uur: Wandelconcert en uitvoeren van Folkloristische dansen door de „Heistsche Klakkertjes".

Poëlerie et Articles de Ménage
VERWARMINGSTOESTELLEN en HUISGERIEF
Etablissement E. Kuborn-Everaert

Ancien Marché, 9 - HEIST - Oude Markt, 9

Tél.: 511.48

La maison: R. DESCHEPPER - DENYS

Rue de l'Eglise, 37 - HEYST

Tel.: 51095

VINS et LIQUEURS

Agent général de

General agent of

Alg. vertegenwoord. van

Wisky Johnny Walker

» Black & white

» John Haig

Tous les apéritifs et liqueurs de marque

Gordon Gin - Visschersborrel

- We keren terug naar Heist.

- " Met ouder te worden ondervind ik nog meer de mentaliteitsverandering onder de heistse bevolking, vooral de jongeren besteden hun vrije tijd op een andere manier dan vroeger, wellicht omdat ze veel meer mogelijkheden hebben. Maar dat is trouwens algemeen, ook te Antwerpen.

Vroeger toen we 's avonds met veel antwerpse vrienden samen kwamen in het café " Windsor " in de Vlamingstraat werd daar gezongen en gelachen. Ook in het café " Belgisch Hof " bij Vanhalewijn kwamen we dikwijls de avond doorbrengen. Daar stond een electrisch orgel dat veel engelse liedjes speelde. Ik danste graag de " Boemse Daisy ". Nu is het allemaal " grand genre en petit noble ". Het leven is nu niet meer als 60 jaar geleden, maar we blijven toch in leven !"

- Wat vindt Jozef nu het aantrekkelijkst ?

- " Ik ben 84 jaar, wat zou ik nog aantrekkelijk vinden ? "

- De monokini ?

- " Ja, de monokini ! De vrouwen die dat geren doen, moeten het maar doen hé. En degene die dat geren ziet, moet dat maar geren zien. Daar is geen verplichting aan. En als er een kamp voor nudisten komt, moeten ze maar hun broek en hemd uit-trekken. Dat zijn allemaal van die moderne snuffjes. In 't engels zeggen ze : Up-to-date blijven. Maar 't is allemaal flauwe kul ! Een oud mens heeft nog één attractie, dat is naar een film kijken op TV. "

- Jozef schiet in een lach als we hem vragen of hij veel heistenaars kent.

- " Ik ken al de Vantorre's ! " waarmee hij doelt op de vele heistenaars met een zelfde familienaam.

- " Onze fakteur was vroeger dat klein manneke die bugel-solo speelde bij " Willen is Kunnen ". Onlangs liep ik hem nogeens tegen het lijf op de folkloremarkt. Hij stond bij een antiquair. Hij nam daar een koperen klaroen waarop hij nog eens geblazen heeft ! 't Is een plezante vent gebleven. We noemden hem altijd " Facteur d' amour ".

-o-o-o-o-

Vriend Jozef is gehaast om zijn vrienden te vervoegen op zijn appartement bij Henri Dejaeger. Toch moet er hem in zevenhaasten nog iets van het hart.

- " De Heist mis ik de jongste jaren de muziekkoncerten. Vroeger hadden we de kiosk waarop elke week een concert werd gegeven. Er kon zelfs een klapstoeltje gehoord worden en we kregen een programma van de muziekstukken die zouden gespeeld worden.

Er zijn ook geen fakkeltochten en geen confetti-avonden meer er ook de balletgroep " Onze Meisjes " van Antwerpen - die altijd veel succes kende - is verleden tijd."

- " Met het fusioneren van gemeenten is er veel veranderd. Fusie is politiek, maar ik wil niet over politiek spreken. Elk heeft zijn politieke gedachte en zijn reli-

- En toch vijftig jaar Heist trouw gebleven ?
- " 't Is hier aangenaam en er is nu veel zand. "
- En plots valt de naam Zeebrugge.
- " 't Is spijtig van Zeebrugge. Dat is ook politiek en concurrentie tegenover Antwerpen. Het is nog altijd niet zeker dat ze in 1985/86 aardgas uit Algerie zullen aanvoeren te Zeebrugge. Daar geloof ik niet in ! "
- " Hier stop ik. Dames en heren, een goeie avond. "
- Nog een stevige handdruk en weg was hij onze gezellige verteller, naar zijn Maria en zijn vrienden in de Parkstraat, twee hoog.
- Op tafel stonden de koekjes en andere snoep nog onaangeroerd. De "Biscuit " en de " Johnnie Walker " waren integendeel een welgekomen verfrissing geweest.

Pierre Vantorre

EEN AVONDJE HEIST 80

Op het programma van ons 6e " Avondje Heist " , op donderdag 27 november a.s., staat de storm van 1 februari 1953 centraal. De 8 mm film die ons bereidwillig terbeschikking werd gesteld door Marcel Jooris van Duinbergen, bevat unieke beelden over deze natuurramp met ondermeer de " reddingsoperatie - Grand Hotel des Bains ". Wat er allemaal tijdens die verschrikkelijke nacht gebeurd is, krijgen we te horen van ere-schepen Georges Perez die vocraf en als aanloop tot zijn commentaar op de film zal spreken over het ontstaan van Heist en de strandperikelen.

Nog op het programma, drie 8 mm films van Pierre en Dany Vantorre, nl. " De Riante Beeldenroute van Heist-Duinbergen " (in première), " De Koning der Haartiesten " waarmee zilver werd behaald in de filmclub Knokke-Heist en een eervolle vermelding kreeg in de provinciale wedstrijd 1980 te Roccolare en traditiegetrouw " Het Journaal van Heist 80 " waarin de humor niet ontbreekt.

Het belooft een uitzonderlijke avond vol afwisseling te worden.

-o-o-o-o-

Dit nummer werd gerealiseerd met :

Teksten van Pierre Vantorre, André Desmidt, Cyriel Vantorre en Dany Vantorre.

Tekening van Geert Bonte

Stencilreproducties van Cyriel Vantorre

-o-o-o-o-